

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 10. maj 2022
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Astrid Sønderby Nathan
Sagsnr.: 2022-0030-7467
Dok.: 2406189

Besvarelse af spørgsmål nr. 788 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 788 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. april 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Mattias Tesfaye

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 788 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for, om det er GDPR eller anden lovgivning, som forhindrer en NGO, der laver exitforløb for bandemedlemmer, i at dele oplysninger om et exitmedlem med en kommune, som kommunen ikke er i besiddelse af, men som er nødvendige for sagsbehandlingen – eksempelvis hvis en NGO f.eks. har viden om, at et bandemedlem er voldeligt og derfor ikke bør have uovervåget samvær med sit barn, kan NGO’en ikke dele denne oplysning med kommunen, da det er personoplysninger?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”Datatilsynet bemærker indledningsvist, at tilsynets besvarelse af spørgsmålet tager udgangspunkt i databeskyttelsesreglerne og ikke anden lovgivning, der måtte foreligge på området.

Datatilsynet kan i den anledning oplyse følgende:

Om videregivelse af personoplysninger fra en non-governmental organization (NGO) til en kommune

For at en privat aktør – i dette tilfælde en non-governmental organization (NGO) – kan videregive oplysninger om et bandemedlem i exitforløb til en kommune, skal videregivelsen først og fremmest have et lovligt grundlag (hjemmel) efter databeskyttelsesreglerne.

Spørgsmålet om, hvilken hjemmel der kan benyttes, afhænger af, hvilken type personoplysning der videregives.

Personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6 kan videregives, hvis NGO’en har en hjemmel hertil i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f. I det omfang der videregives særlige kategorier af personoplysninger omfattet af behandlingsforbuddet i databeskyttelses-

forordningens artikel 9, stk. 1, skal der samtidig identificeres en undtagelse hertil i forordningens artikel 9, stk. 2, litra a – j.

Oplysninger om strafbare forhold kan videregives af en privat aktør, hvis der er hjemmel hertil i databeskyttelseslovens § 8, stk. 4 eller stk. 5. Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår, at der skal anlægges en ganske vid forståelse af begrebet ”strafbare forhold”. Ikke blot oplysninger om overtrædelse af lovgivning, uden at det har udløst eller kan udløse et egentligt strafansvar, men eventuelt andre sanktioner, som f.eks. rettighedsfrakendelse, antages for omfattet af begrebet. Videre fremgår det også, at det imidlertid ikke er enhver oplysning om et muligt strafbart forhold, herunder om enhver anmeldelse til politiet, der kan anses for omfattet. Hertil kræves, at anmeldelsen til politiet i en eller anden form må antages at være underbygget, førend der er tale om oplysninger om strafbare forhold.

Efter Datatilsynets opfattelse vil de relevante grundlag for videregivelsen – med udgangspunkt i det eksempel, som fremgår af spørgsmålet – skulle findes i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e og/eller f eller, afhængig af om oplysningerne, som videregives, udgør oplysninger om strafbare forhold, databeskyttelseslovens § 8, stk. 4, 2. pkt.

Herudover kan bestemmelsen i databeskyttelseslovens § 8, stk. 5, jf. § 7, stk. 1, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk., 2, litra g, være relevant. Behandling af oplysninger efter denne bestemmelse forudsætter dog Datatilsynets tilladelse, jf. databeskyttelseslovens § 7, stk. 4.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e og f følger det, at personoplysninger kan behandles, herunder videregives, hvis behandlingen er nødvendig:

- af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt (artikel 6, stk. 1, litra e)

- for at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse. (artikel 6, stk. 1, litra f)

Af databeskyttelseslovens § 8, stk. 4, 2. pkt. følger, at private kan videregive oplysninger om strafbare forhold uden samtykke, når det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hemmeligholdelse.

Endvidere følger det af databeskyttelseslovens § 8, stk. 5, at private kan videregive oplysninger om strafbare forhold, hvis bl.a. betingelsen i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g er opfyldt. Betingelsen i artikel 9, stk. 2, litra g indebærer, at personoplysninger kan behandles, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt formål forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser. Anvendelsen af denne hjemmel for private aktører kræver, som nævnt ovenfor, at Datatilsynets tilladelse indhentes. NGO'en skal dog altid foretage en vurdering af, hvorvidt de konkrete omstændigheder nødvendiggør videregivelse af oplysningerne.

Derudover skal NGO'en iagttage de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5. Det betyder navnlig, at personoplysningerne skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede, ligesom oplysningerne skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles, jf. forordningens artikel 5, stk. 1, litra a og c.

Hvis en NGO er i tvivl om, hvorvidt en videregivelse af oplysninger – herunder om strafbare forhold – kan rummes inden for ovenstående regler, er den pågældende NGO velkommen til at rette henvendelse til Datatilsynet herom.

Om kommuners indsamling og behandling af personoplysninger

Det er Datatilsynets opfattelse, at den relevante hjemmel for kommunernes indsamling og behandling af oplysninger modtaget af en NGO, som anført i eksemplet, vil skulle findes i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Hvis der er tale om oplysninger om strafbare forhold, vil den relevante hjemmel være databeskyttelseslovens § 8, stk. 1, hvorefter oplysninger om strafbare forhold må behandles, hvis det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver.”

Justitsministeriet kan i øvrigt generelt oplyse, at databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven ikke har til formål at begrænse adgangen til anmeldelse af eller videregivelse af personoplysninger om strafbare forhold til de kompetente myndigheder (f.eks. politiet).

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Social- og Ældreministeriet, der har oplyst følgende:

”Social- og Ældreministeriet kan oplyse, at der ikke er bestemmelser i serviceloven, der generelt regulerer udveksling af oplysninger mellem en NGO og en kommune.

Social- og Ældreministeriet kan endvidere oplyse, at det følger af servicelovens § 154, at enhver, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen. Det kan bl.a. være i situationer, hvor en borger bliver bekendt med, at et barn eller en ung udsættes for vold. I disse tilfælde vil en medarbejder i en NGO således have en personlig pligt til at underrette kommunen af hensyn til beskyttelse af barnet eller den unge.

Derudover kan man som ansat i en NGO i nogle tilfælde være omfattet af den såkaldte skærpede underretningspligt. Det vil være tilfældet, hvis man er beskæftiget ved opholdssteder, familiepleje, krisecentre, behandlingstilbud eller andre private tilbud, der for det offentlige udfører opgaver rettet mod personer

med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Den skærpede underretningspligt følger af servicelovens § 153 og indebærer bl.a. en pligt til at underrette kommunen, hvis man under udøvelsen af opgaven får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte.

Det er kommunens ansvar at behandle indkomne underretninger og vurdere, om de giver anledning til konkrete handlinger, eksempelvis at foretage en udredning af barnets eller den unges eller familiens behov. Kommunen skal i den forbindelse inden for 24 timer efter, at en underretning er modtaget, vurdere, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, således at der straks skal iværksættes en indsats.”